

Forskning og klinikk – Psykologenes fremtid

Anders Hovland

Solli DPSInstitutt for klinisk psykologi, Universitetet i Bergen

rune.somme@solli.no

Psykologforeningen må fortelle hvilken rolle psykologer bør ha innenfor et kunnskaps- og forskningsbasert helsevesen.

Forskning

Innlegget er en forkortet versjon av et fremlegg på årets Lederkonferanse på vegne av Hordaland lokallag og Rogaland lokallag.

Ingen satsning

Forskning og forskningskompetanse spiller altså en sentral rolle både i nåtidens og fremtidens helsevesen. Dette gjelder både i utformingen av behandlingstilbudet, evalueringen av dette, og utviklingen av ny kunnskap. Også i psykologutdannelsen vektlegges forskningskompetanse, og utdanningen er slik sett godt tilpasset et forsknings- og kunnskapsbasert helsevesen.

Forskning spiller en sentral rolle både i nåtidens og fremtidens helsevesen

Men etter endt utdanning er det ingen videre satsing på forskning. Går man inn på Psykologforeningens nettsider, er det ikke lett å få med seg at psykologer har et spesielt fortrinn i det å gjennomføre en forskerutdanning, bistå i helseforskning og oversette forskningsresultater til klinisk praksis. I Psykologforeningens prinsipp-program, som ble vedtatt i 2010, er forskning nevnt syv ganger, og vi kan lese at «det skal drives omfattende psykologisk forskning» og at «gode rammevilkår for forskning på alle psykologiske fagområder er viktig for å sikre forskning som en integrert og naturlig del av psykologisk virksomhet». Det tilbys imidlertid ikke vedlikeholdskurs i forskningsmetodikk i regi av foreningen, og forskningskompetanse har i liten grad vært prioritert inn i lønnsforhandlinger i klinikken.

Vår appell er at Psykologforeningen får en offensiv og tydelig profil når det kommer til forskning, og ikke minst: at de forteller hvilken rolle psykologer kan ha innenfor et kunnskaps- og forskningsbasert helsevesen. Det er flere grunner til at psykologer bør komme på banen med dette: 1) Vi må aktivt definere hva som er god evidensbasert praksis og styre fagutviklingen. Bare slik kan vi være med på å legge premissene for vårt eget psykologiske arbeid og vårt fagfelt. 2) Ved at psykologer tar roller både inn mot forskningssamarbeid og i ledelse av forskningsprosjekter, vil de legge premissene for hva det forskes på, hvordan denne forskningen organiseres, og hvem som deltar i gjennomføringen av den. 3) At psykologisk behandling baserer seg på dokumentert kunnskap og forskning av høy kvalitet, er viktig for at våre klienter får best mulig, og ikke minst sikker, behandling.

Statusheving og synliggjøring

Hordaland lokallag og Rogaland lokallag ber derfor sentralstyret i Psykologforeningen om at psykologers forskningskompetanse profileres langs to hovedmål: 1) Synliggjøring av psykologers forskningskompetanse og standens gode forutsetninger for å oppnå dokumentert forskningskompetanse. 2) En heving av status for forskning og forskningskompetanse i klinikken. For å nå disse to hovedmålene foreslår vi følgende virkemidler:

- Psykologers forskningskompetanse fra grunnutdanningen må synliggjøres på foreningens nettside, og det må fortelles gode historier på nettsiden og i Psykologtidsskriftet om erfaringer fra forskning i klinikk.
- Psykologers forutsetninger for å delta som ressurspersoner i forsknings- og evalueringsprosjekter må markedsføres.
- Det må opprettes egne vedlikeholdskurs i forskningsmetode i regi av Psykologforeningen, slik at psykologer vedlikeholder sin forskningskompetanse.
- Psykologers forskningskompetanse må fremheves også i lønnsforhandlingene. Blant annet kan man trekke frem psykologenes forutsetninger for å oversette forskningsresultater til klinisk praksis og hvordan psykologer kan bistå i helseforskning.
- Oppnådd doktorgrad bør gi like stor lønnsøkning som spesialistkompetanse. Lønnsøkningen bør gis til psykologer og psykologspesialister.
- I dag gir oppnådd spesialistkompetanse en markert lønnsøkning. Velger du derimot å ta en doktorgrad parallelt med eller i forkant av spesialiseringen, taper du ca. 700 000,- på doktorgraden din. Det må utarbeides en kompensasjonsordning som gjør det økonomisk forsvarlig å ta en doktorgrad parallelt med eller i forkant av avsluttet spesialisering.
- Psykologforeningen må legge til rette for at det skal være praktisk mulig å oppnå spesialistkompetanse parallelt med at man gjennomfører en doktorgrad.